

Ergenlerde Benlik Kavram? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenlerde Benlik Kavram? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21195>

Özet

Ergenlerde Benlik Kavram? Ölçe?i, L. T. Özgün taraf?ndan 1987 y?l?nda bir yüksek lisans tezi kapsam?nda İstanbul Üniversitesi Çocuk Sa?l??? Enstitüsü'nde geli?tirilm? bir adaptasyon çal??mas?d?r. Bu ölçek, ergenlik dönemindeki bireylerin benlik kavram? yap?s?n? ve bu yap?n?n farklı boyutlar?n? ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçe?in geli?tirilmesi, Türk kültürü ba?lam?nda ergenlerin kendilerine dair alg?lar?n? bilimsel olarak de?erlendirme ihtiyac?na yan?t vermektedir.

Ölçek, ergenlerin akademik, sosyal ve ki?isel alanlardaki öz alg?lar?n? de?erlendirerek, psikososyal geli?imleri ve uyum düzeyleri hakkında önemli veriler sa?lamay? hedeflemiştir. Çal??ma, adaptasyon ölçe?i türünde olup, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk örnekleminde incelenmesini içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Benlik Kavram?, Ergenlik, Psikolojik Ölçek, Adaptasyon, Özgün, Öz Alg?, Psikometri.

Yazarlar

Özgün, L. T.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ergenlik döneminde bulunan bireylerin kendilerine yönelik alg?lar?n?, duygular?n? ve de?erlendirmelerini kapsayan **benlik kavram?n?** güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Ergenlik, kimlik geli?iminin yo?un ya?and??? kritik bir dönem oldu?undan, bu ölçek ergenlerin psikososyal geli?imlerini anlamak için önemli bir tan? ve ara?t?rma arac? sunar.

Adaptasyon çal??mas? olmas? nedeniyle, as?l hedeflerden biri de orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini Türk örnekleminde test etmek ve kültürel uygunlu?unu sa?lamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki ara?t?rmac?lar ve ruh sa?l??? uzmanlar? için kullan??l? bir de?erlendirme arac? olu?turulmuştur.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel yap?lardan biri olan **benlik kavram?n?** (Self-Concept) ölçmektedir. Benlik kavram?, bireyin kendi yetenekleri, görünü?ü, sosyal statüsü ve ki?isel özellikleri hakk?ndaki inançlar?n?, alg?lar?n? ve tutumlar?n?n bütünüdür. Bu yap? genellikle çok boyutludur ve ölçek, muhtemelen akademik, sosyal, fiziksel ve duygusal benlik gibi alt boyutlar? hedef almaktadır.

Ergenlik döneminde benlik kavramı, kimlik arayışıyla yakından ilişkilidir ve sosyal karışıklıkların nedeniyle oldukça deşiktir. Ölçek, bu karmaşık yapının ne kadar tutarlı, olumlu veya olumsuz olduğunu belirlemeye yardımcı olur. Bu tür araçlar, ergenlerin ruh sağlığı ve uyum düzeyleri hakkında önemli bilgiler sağlar.

Geçerlik

Özgün kaynakta geçerlik değerleri açıkça belirtilmemiştir. Ancak, bir psikometrik aracın adaptasyon çalışması sırasında, yapı geçerliğini belirlemek amacıyla mutlaka çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar genellikle, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçladığı teorik yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini gösteren faktör analizi ve benzeri istatistiksel yöntemleri içerir.

Yüksek lisans tezinin tam metnine erişim sağlandığında, ölçeğin orijinal adaptasyon çalışmasında kullanılan geçerlik türleri (örneğin, kapsam geçerliği, ölçüt bağımlı geçerlik) ve elde edilen istatistiksel sonuçlar detaylı olarak incelenebilir. Ölçeğin geçerli kabul edilmesi, ölçmeyi iddia ettiği yapıyı gerçekten ölçtüğü anlamına gelmektedir.

Güvenirlik

Kaynak referansta güvenilirlik katsayıları hakkında spesifik bilgi bulunmamaktadır. Bir ölçeğin güvenilirliği, ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığı ifade eder. Adaptasyon tezinde, iç tutarlılık (örneğin, **Cronbach Alfa katsayısı**) ve test-tekrar test güvenilirliği gibi yöntemler kullanılarak ölçeğin güvenilirliğinin incelenmesi beklenmektedir.

Güvenirlik değerlerinin ergen popülasyonunda kabul edilebilir düzeyde olması, ölçeğin klinik ve akademik kullanım için esastır. Bu tür çalışmalar, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde gruplarıyla tutarlı sonuçlar verip vermediğini gösterir.

Faktör Analizi

Benlik kavramının çok boyutlu bir yapı olduğunu göz önüne alındığında, adaptasyon sürecinde ölçeğin orijinal yapısını Türk kültüründe doğrulamak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmalıdır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt faktörler altında toplandığını ve bu faktörlerin ergen benlik kavramının teorik boyutlarıyla ne kadar örtüştüğünü ortaya koyar.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin yapısal bütünlüğünü sağlaması açısından kritik öneme sahiptir. Özgün (1987) tezinde, ölçeğin kaç faktörden oluştuğu ve bu faktörlerin varyansını ne kadar açıkladığı gibi detayları sunulmuş olması muhtemeldir. Bu, ölçeğin alt boyutlarının (örneğin, fiziksel, sosyal, akademik benlik) varlığını istatistiksel olarak destekler.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Kaynakta derecelendirme formatı belirtilmemiştir. Ancak bu tür psikolojik ölçekler genellikle **Likert tipi** derecelendirme (örneğin, "Tamamen Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a kadar değişen seçenekler) kullanılarak uygulanmaktadır. Orijinal çalışmada kullanılan derecelendirme yöntemi tezin tam metninde yer almaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler

Yaş Grubu: Spesifik yaş aralığı belirtilmemekle birlikte, ergenlik dönemini (genellikle 12-18 yaş) kapsamaktadır.

Popülasyon Detayları: Özgün (1987) yüksek lisans tezi örneğinde yer alan ergenler, muhtemelen İstanbul'daki okullardan alınmıştır.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde uygulanan, öz bildirim (Self-report) envanteri.

Anahtar Kelimeler

Benlik Algısı, Özgüven, Psikososyal Gelişim, Ergenlik Dönemi, Psikometrik Özellikler, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: L. T. Özgün (1987 itibarıyla: İstanbul Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü, İstanbul).

Özellikler, Ücret ve Test Yeri

Ölçeğin adaptasyon çalışması **1987** yılında tamamlanmıştır. Ölçek, bir yüksek lisans tezi içeriği olduğundan, kullanım genellikle akademik araştırma amaçları için yazarın ve referansın usulüne uygun olarak gösterilmesiyle mümkündür.

Ölçeğin tam metnine ve uygulama materyallerine YÖK Ulusal Tez Merkezi aracılığıyla erişim sağlanabilmektedir. Ölçeğin ticari kullanım veya telif hakkı durumları için yazar veya ilgili

üniversite ile ileti?ime geçilmesi gerekebilir.

Kaynaklar

Özgün, L. T. (1987). *Ergenlerde Benlik Kavram?* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Çocuk Sa?l??? Enstitüsü, İstanbul.

Ölçe?in orijinal PDF doküman? buradan indirilebilir: [ergenlerde-benlik-kavrami-olcegi-toad.pdf](#)

Yüksek lisans tezine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im linki: [tez.yok.gov.tr](#)

Ergenlerde Benlik Kavram? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Sa?lanan kaynak içerikte ölçe?in maddeleri yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi, uygulama talimatlar? ve puanlama anahtar? için Özgün (1987) yüksek lisans tezinin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.